Nro 94.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 27. LISTOPADA 1801 ROKU WE SRZODĘ

z Petersburga V. S. 25 Listopada.

Zmarły Półkownik inżenierow Tunselman wymazuie się z rang listy. Półkownik Stojanów naznaczony kommendantem Orłowskiego regimentu muszkietyerów. Leibkirassyerów Podpółkownik Bachtieiew na własną prosbę uwalnia się od służby z rangą Półkownika i mundurem; iakoteż leibhuzarów Rotmistrz Smirnów; 11 artylleryi batalionu Major Tirtów z rangą Podpółkownika i mundurem. Nadworny Konsyliarz Timofieiew będący przy heroldyi uwalnia się od obowiązków z pensyą dożywotnią połowy gaży. Nadworny Konsyliarz Morozów otrzymał stopień Konsyliarza Kolleskiego. Stanu Konsyliarz Niewierowski naznaczony Wice Gubernatorem Noworossyiskim. Generał Maior Łazarew ozdobiony orderem S. Anny 1 klassy; Podpółkownik Solenius, Maior Butków, 2 klassy; Stabs Kapitan Liweńców, 3 klassy. Moskiewski Mieszczanin Kaługin za podany sposob farbowania suna ciemno zielonego używaniem pokrzywy, otrzymał w nadgrodę 500 rubli z gabinetu; przytém roskazano umieścić onego w skarbowych fabrykach według talentów i zdatnosci.

z Wiednia 25. Listopada.

Arcy Xiąże Jan zwiedziwszy Voralbergskie, Tirolskie, Włoskie wąwozy i Twierdze, po wydanych doświadczonym Officyerom roskazach względem wzmocnienia wielu mieysc granicznych, d. 20 powrócił do tey stolicy. — Pokazało się z rachunków Collegium woiennego, że Dóm Austryacki przez dwie ostanie woyny Francuzkiey kampanie utrzymywał pod bronią 420 tysięcy żołnierza; gdy pokóy nastąpił, zwiiać woysko Cesarz Jmć roskazał; iednak utrzymywać będziemy głów 320. tysięcy. Arcy Xiąże Karol postanowił oddalić powoli od służby, i na pensyach zostawić wszystkich Generałów i Officyerów, którzy na dawnieyszych alboteż ostatnich kampaniach nie tak się sprawili, iak na rycerzów przystało. Sztabu wyższego zmnieyszenie oszczędzaiąc znaczne summy, da skarbowi sposobność podwyższenia żołdu, założenia magazynów, opatrzenia zbroiowni, przysposobienia woienney ammunicyi, ażeby armie Austryackie na każdy przypadek do ruszenia gotowe były za pierwszém od rządu wezwaniem. Zamyśla ieszcze Arcy Xiąże wielką odmianę uczynić w karach żołnierskich, znosząc cielesne; lecz w tém wielką trudność znayduie. — Podczas woyny którą w Węgrzech zapalił Tekeli r. 1682, Bulgarowie bunt podnieśli przeciwko Turkom, chcąc przeyść pod panowanie Domu Austryackiego. Zwycięzca Leopold 1, nie mógł iednak temu narodowi dać skutecznego ratunku; Ottomanie Bulgaryą mieczem i ogniem przez zemstę zniszczyli, tak dalece iż wiele familii u Albańczyków szukać musiały schronienia. Po zakończoney woynie traktatem Karłowickim r. 1699, Cesarz wezwał nieszczęśliwych wygnańców, ażeby w Węgrzech osiadali; stało się to r. 1700. Na początku t. m. potomkowie onych przychodniów w mieście Alvinz uroczystym obrządkiem święcili stoletnią pamiątkę emigracyi.

Wiadomość o podpisanych warunkach przedugodnych między Francyą i W. Brytańnią sprawiła, iak się spodziewać należało, wielkie wrażenie na umysle Passwana Oglou. Odebrał ią w Widdinie nadzwyczay prędko, to iest w dn. 22; zkąd wnosić trzeba, że temu buntownikow nie zbywało na zprzymierzeńcach, strońnikach i korrespondentach w Europie zachodniey. Cóżkolwiek iest, zciągnął natychmiast woyska swoie na prawy brzeg Dunaiu; do Hospodara zaś Wołoskiego wysłał gońców, z prożbą ażeby wdał pośrzednictwo swoie za nim do wysokiey Porty, obiecuiąc wierność i posłuszeństwo Sułtanowi, iesli ten zechce Passwana utrzymać przy dostoyności Baszy Widdińskiego. Jest więc nadzieia że w Państwie Tureckiém spokoyność domowa kwitnąć zacznie. — Ambassador Francuzki Champagny dał temi dniami wielką ucztę na pamiątkę zaszłey w Paryżu rewolucyi r. 1799. Oprócz wielu Posłów, Ministrów, znacznieyszych obywatylów, znaydowało się u niego nie mało Emigrantów. — Policya kraiowa pilnie śledzi rozboyników, którzy dziś czynią niebespieczny przeiazd, naybardziey w Austryi niższey, co większa nawet w samey stolicy. Wielu iuż zchwytano; na wytępienie pozostałych, rząd chce ustanowić milicyą. — Cesarz Jmć wielkorządy kraiów nabytych we Włoszech podobno poruczy iednemu z Arcy Xiążąt braci swoich, który mieszkać będzie w Wenecyi.

Z Bukarestu donoszą, co iednak potwierdzenia potrzebuie, że Hospodar Wołoski Mourusi z urzędu przez Turków złożonym został; mieysce iego ma zastąpić Xiąże Suzzo. — Arcy Xiąże Karol zmnieyszaiąc armią, iakeśmy wyżey opisali, zostawuie 48 tysięcy iazdy, 11 tysięcy artylleryi; resztę dopełni piechota. — Słychać że Graf Saurau dla słabosci zdrowia prosi o następcę, którym bydź ma Graf Stahremberg posłuiący w Londynie; tego mieysce zaymie Generał Graf Dietrichstein. — Do wątpliwych wiadomości ta należy, którą przysłano z Florencyi, że wielki Xiąże Toskański za Państwo Królowi Etrusków ustąpione, iuż nie w Niemczech lecz we Włoszech nadgrodę otrzyma biorąc Departamenta wschodnio Cisalpińskie po rzekę Oglio.

z Londynu 23. Listopada.

Windham, Grenville z przyiaciołami narzekaią w Parlamencie na pokóy z Francyą podpisany, dowodząc iż Wielka Brytańnia straciwszy tyle korzyści orężem nabytych, wkrótce dozna nieprzyiacielskiey przemocy. Przeciwnie Ministeryalna strona Reprezentantów Oppozycyą składaiących, *Allarmistami* nazywa, iak podczas rewolucyi u Francuzów tych nazywano, którzy niepotrzebnie narod straszyli; pokazuiąc, iż Anglia lękać się nie powinna żadnych nieprzyiacioł, póki mieć będzie góruiącą potęgę na morzu, obywatelów iednomyślnych, Oyczyźnie wiernych, do konstytucyi przywiązanych, cenić umieiących drogo nabyte przywileie i swobody. Oppozycya, nie mogąc wmówić narodowi, ażeby z nią wcześnie płakał nad przewidzianym słońca Brytańskiego zachodem, żartuie przynaymniey dowcipnie z traktatów; raz ogłasza pismo pod tytułem: *warunki przedugodne w Paryżu*, za 250 millionów FS; raz drugi, Pitta dziś prywatnego człowieka,

jednak Ministrami rządzącego, przyrównywa do Dionizyusza Syrakuzańskiego, który koronę stra ciwszy, w Corincie szkolnym nauczycielem został. Te i tym podobne przymówki nie czynią bynaymniey Ministrów oziembleyszemi w dokonaniu dzieła zbawiennego, które głosów iednomyślnością pochwalił, co u nas rzadko się zdarza, Parlament i naród. — Eskadra 5 okrętów liniowych z roskazami zapieczętowanemi niedawno wysłana, płynie do S. Domingo, azeby Generał Toussaint tracąc nadzieię posiłków Angielskich, tém prędzey się skłonił do posłuszeństwa zupełnego rządowi Francuzkiemu — Klub Whigs uroczyście obchodził u nas święto pokoiu. Po zdrowiu Króla Jmci, Konsula Buonaparte, Prezydenta Jeffersona, szczęścia Francuzkiego i Angielskiego narodu, szły następuiące: Monarchów, którzy uszczęśliwienie poddaństwa, sprawiedliwość i pokóy osądzili za nayświetnieysza Korony swoiey ozdobę: Króla Jmci Pruskiego; walecznych Duńczyków; przymierze z Mocarstwami oboiętnemi: Nauk, ludzi uczonych, towarzystwu ludzkiemu pożytecznych, handlu i rolnictwa; niech Francuzi i Anglicy biorąc się za ręce pokóy wieczny utrzymuią na świecie; niech ludzie wszyscy pamiętaią że są bracia, rządzący że są ludźmi: niech nieprzyiaciele nigdy nie dokażą, azeby chleb 4 funtowy kosztował 2 szylingi.

Lord Hawkesbury oświadczył, że cokolwiek w kraiu lub za granicą głoszono o taiemnych warunkach traktatu z Francyą podpisanego, z prawdą się nie zgadza. — Addington roztrząsnąwszy pilnie, jak wielkie są potrzeby teraz skarbowe; doniósł, iż więcey nad 20. millionów FS. pożyczać nie będzie, jeśli obywatele, w których ręku są bilety skarbowe 8. millionów wynoszące, nie zechcą domagać się koniecznie prędkiego onych wyięcia z cyrkulacyi. — Nie dawno tu przybył Graf Firmian Posel Biskupa Wurtzburskiego; częste rozmowy miewa z Ministrami o nastąpić maiących odmianach w Konstytucyi Państwa Niemieckiego. — Małżonka Xiążęcia d' Orange Stadhudera u nas jeszcze bawi; dzień wyiazdu oney do Hamburga nie wprzód będzie wyznaczony, aż interes indemnizacyi skończy się w Ratisbonie.

z Paryża 26. Listopada.

Pisma nasze wyliczywszy dzieie roku drugiego rządów Konsula Buonaparte; kampanią zimową Generała Moreau, jego wtargnienie do Austryi, zawieszenie broni, zwycięztwa Generała Brune we Włoszech, traktaty Lunewilski, Londyński, Paryskich kilka, w Badajoz, Madrycki, Florencki; wytępienie zbóyców i łotrów w narodzie; proiekt xięgi praw cywilnych, podniesienie upadłych rękodzieł i handlu, zmnieyszenie liczby sędziów pokoiu od 6. do 3. tysięcy ettc. zastanawiaią się nad publicznem i uroczystém przywróceniem do Francyi religii Katolickiey. Starodawna religia, którey część większa ludu statecznie pośrzód naysroższego prześladowania wierną była, do nas powraca za pośrzednictwem Konkordatu przez Konsula podpisanego z głową Kościoła. Jednak obrzadek Katolicki panuiącym nie będzie u Francuzów, nie ścieśnia wolności obrządków innych, nie jest uprzywileiowanym nad inne; Duchowieństwo nie ma składać Stanu oddzielnego w kraiu, nie będzie ciałem politycznem. Oyca S. iuż nie otaczaią Mocarstwa nie chętne Francyi. Biskupom w pełnieniu obowiązków pomagać będą niższego rządu Pasterze; Zakonników znać nie many. Pensye duchownym zapewnione, staną się rękoymią porządku i spokoyności wewnętrzney. Powaga, moc, i władza rządu republikantskiego nayważsza, przez stolicę Apostolską uroczyście przyznana, religią w opiece i względzie swoim zachowa.

Lord Cornwallis oglądaiąc illuminacye d. 9. nie rychło sam postrzegł, że oprócz niego nikt w całém mieście powozu nie używał; wdzięczność za pozwolenie oświadczył, od ludu wszędzie z radością był witany, nie z tak wielkim jednak zapałem, jak Lauriston w Londynie. Postrzegamy, że wrodzona, Francuzów ku Anglikom, wzaiemnie nienawiść stygnie nakoniec; klęski rewolucyine i woienne odmieniły sposób myślenia. Spodziewać się trzeba, że polityka i Filozofia wytępić nakoniec potrafią nienawiści narodowemi zwane, nie rozsądne i szkodliwe, te sprawuią, że woynę mamy częstokroć długą i zaciętą, pokóy nie szczery i krotki. — Przyiazd i przyięcie Margrabiego Cornwallis nam przypomina podobne r. 1712. zdarzenie. Gdy po zakończoney woynie o sukcessyą Hiszpańską nieszczęśliwey, Lord Bollingbroke Minister Anny Królowey przybył do Paryża ofiaruiąc pokóy Ludwikowi 14; przywitał grzecznie Posła Wielki Monarcha; gdy zaś Lord ukazał się na teatrze, spektatorowie wszyscy, jakby za danem hasłem powstaiąc, wdzięczność oświadczyli za dar niespodziany. — Między wszystkiemi w całey stolicy Kosztownemi i gustownemi, naybardziey podobała się pierwszemu Konsulowi illuminacya jednego domu edukacyinego. Pod portretem swoim, czytał wiersz szczęśliwie z Wirgiliusza dobrany; *si forte virum quem... Conspexere, silent.* Stosunek nayprawdziwszy; mówił albowiem Poeta o zamieszaniach srogich między ludem, które widok męża poważanego, cnotą i zasługą znakomitego, w chwilę uśmierzał.

W porcie Bresteńskim burza d. 3. straszliwa nic flotcie nie szkodziła; w mieście domy niektóre z dachów odarte zostały. Tamże przybyli maiący płynąć do S. Domingo: Stanu Konsyliarz Benezech, i Generał en chef Leclerc z familią; służyć pod nim będą Generałowie: Rochambeau, Boudet, Hardy, Kerversan, Luhier. Przybyłym gościom Admirał Hiszpański Gravina dał wielką ucztę w dzień imienin Monarchy swoiego; w Kościołach *Te Deum* śpiewano; flotty zkombinowane na przemian ognia dawały. Wyprawa do S. Domingo wkrótce przedsięwzięta będzie. Pierwszy Konsul oświadczył głośno, że RPta dla zapewnienia sobie tey osady gotowa jest łożyć 400. millionów, która w późnieyszym czasie Francyą i większą część Europy cukrem i kawą opatrywać może. Za rządów Ludwika 15. Marszałek De Vaux na podbicie Corsyki potrzebował i otrzymał 20. tysięcy żołnierza i 20. millionów liwrów, których dochody nie zastępuią podziś-dzień wydatku na utrzymanie potrzebnego. O wielkości wyprawy zachodnio-Indyiskiey stąd sądzić można; iż razem eskadry wyyńdą z Flessingue, Dunquerque, Brestu, Rochefort, i Toulonu Będzie to piękna sposobność dla ludu od morza odwykłego prawie, przypomnieć manewry; dla nowych maytków nie mniey pożądana uczyć się doświadczeniem. Rewolucyine eskadry w r. 1776. i 1777. kilkakroć wysyłane, nauczyły Francuzów, że podczas Amerykańskiey woyny z nieprzyiacielem walczyć umiały. — Płynąca z Boulogne do Dunquerque flottylla wiele od wiatrów i nawałności ucierpiała, kilka batów utonęło, kilka jest uszkodzonych.

Był proiekt, łatwo zgadnąć przez kogo podany, azeby wraz po traktacie ostateczuym, wszyscy razem emigranci z fatalnego regestru wymazanemi bydź mogli; Konsyliarze Stanu po długiey namowie rzecz Konstytucyi przeciwną odrzucili. — D. 9. pierwszy Konsul na szpadzie nosił brylant sławny, *Regent:* podczas rewolucyi leżał w zastawie; niedawno skarb musiał wykupić, ponieważ przedaniem grożono; był ten kamień w Europie naypięknieyszy własnością Francuzkiey Korony, kupiony przez Xiążęcia d' Orleans Regenta. — Margrabia Cornwallis często miewa audyencyę u Konsula pierwszego; dawał jemu wielką ucztę woienny Minister Berthier; nastąpiła wkrótce inna w domu Posła, na którey oprócz wielu Generałów i Ministrów, znaydowali się zaproszeni: Józef Buonaparte, Szefowie brygady: Duroc i Lauriston. Nie wiadomy dzień w którym Margrabia do Amiens wyiedzie. — Po wszystkich Departamentach uroczyście obchodzono święto pokoiu. Prefekt w Bruxelles na ten akt odebrał ze skarbu 60 tysięcy liwrów. — D. 22, według przepisów Konstytucyi zgromadzenie prawodawcze zwykłym

obrządkiem rozpocznie obrady swoie; rząd po-
trzebne do tego czyni przygotowania. — Ge-
nerała Lannes pierwszy Konsul naznaczył Posłem
RPtey do Lisbońskiego Dworu; ten Wódz w r.
1800. straż przednią armii rezerwowey przez gó-
rę S. Bernarda do Włoch wprowadził. — Uznaw-
szy niepodległość RPtey 7. wysp dawniey We-
neckich, rząd wysyła do niey Posła i Agenta
handlowego.

W Lyonie wiadomość o przywróconym
pokoiu nayżywszą radość sprawiła; całe miasto
kilkakroć illuminowano; po tylu klęskach jeszcze
tam jest mieszkańców 150. tysięcy. Kupcy i Fa-
brykanci medal wybić kazali; na jedney stronie
portret jest Konsula Buonaparte; na drugiey na-
pis: pokóy przywrócił, handel, rolnictwo, rę-
kodzieła wskrzesił i nauki. — Dziś przybył
do naszey stolicy Jackson, któremu rząd Angiel-
ski pisać kazał z Francyą handlowe traktaty.—
Jest pogłoska, że przez Strasburg przeieżdżał
niedawno Generał Pichegru tu spieszący za po-
zwoleniem Konsula. Tenże roskazał, ażeby od-
tąd 4. Generałowie koleią kommenderowali stra-
żą jego; jest to nie jakie podobieństwo do daw-
nieyszych Kapitanów leibgwardyi Francuzkiey.
— Generał Leopold Berthier dał wielką biesia-
dę Generałowi Belliard; między przednieyszemi
Officyerami armii wschodniey dystyngwowano
Szefów legionu Koptów i Greczynów. — Do
wszystkich portów roskazy posłano, ażeby bu-
dować jak naywięcey woiennych okrętów i fre-
gat; chce pierwszy Konsul morską potęgę naro-
du swoiego mieć na stopniu naywyższym. Do
Anvers wyiechał Prefekt Departamentowy z In-
żenierami, przystąpić maiąc do oczyszczenia
portu zawalonego kamieniem. — Minister wnę-
trznych interessów Chaptal temi dniami niespo-
dzianie przybył do szpitalu, hotel-dieu zwane-
go, znalazł śliczny porządek, uwielbił głośno
cnotę, w przedsięwzięciu stateczne wytrwanie
Siostr Miłosierdzia, które w tym domu poświę-
cone posługom chorych, rewolucyą nie poru-
szone, uyrzały szczęśliwie koniec wszelkiego za-
mieszania.

W tymże szpitalu, i kilku innych miał z
sobą Chaptal Graffa Rumford, Generałów, Kel-
lerman, Serrurier, Ob. Camus, Montmorency i
wielu zacnych mężów, których prawdziwa bli-
źniego miłość na to mieysce bolesci zprowadzi-
ła. Graf Rumford wszędy kosztował supy cho-
rym dawaney, i znalazł że nie jest żadna w
dobroci tey równa, którą on sam wynalazł. Ucze-
ni ludzie z roskazu Ministra tę rzecz roztrzą-
sać zaczeli. — Garnerin Fizyk przysłał do rzą-
du rapport o powietrzney żegludze; leciał z to-
warzyszami blisko Amiens, Rouen, Dieppe, je-
śli wiatr posłuży, chce Anglią odwiedzić — W
czasie rewolucyi nie tylko rozboynicy i złodzie-
ie, ale nawet wilki rozmnożyły się w kraiu na-
szym; w Departamencie Deux Sevres tey jesie-
ni zabito ich ogułem sztuk 124. — Wyszło na
widok opisanie zbyt śmiałey podróży 8. Fran-
cuzów do przepaści Wezuwiusza; niektóre szcze-
guły późniey doniesiemy. — Zastanowiły tu ka-
żdego wyrazy przez Generała Administratora
Jourdan do Piemontczyków użyte w odezwie
zachęcaiącey do dziękczynienia za traktat z An-
glią podpisany; ten pokóy, powiada, dla miesz-
kańców 27. dywizyi militarney, pewną jest rę-
koymią, że ich losy z losem RPtey Francuzkiey
będą połączone. — Ociec S. dla Konsulowey
Buonaparte przysłał różę kosztowną jaką świę-
ta Stolica Monarchiniom tylko ofiarować zwykła.
— W liczbie Biskupów rezygnuiących jest Kar-
dynał de Rohan Biskup Strasburgski.

z Berne 21. Listopada.

Wielu znacznieyszych Szwaycarów codzien-
nie nowe piszą oświadczenia przeciwko zaszłym
odmianom, dowodząc jasnie, co dowodu nie po-
trzebuie, że rzecz się stała gwałtem i zbroy-
ną siłą. Ta rewolucya wielkie czyni zamiesza-
nie w Cantonach przedtém Arystokratycznych;
w Zurich bunt wybuchnął prawie. Spodziewa-
li się wieśniacy, że Seym zniesie dziesięciny; gdy
przeciwnie po rozwiązaniu jego rząd nowy przy-
wraca miastom dawne swobody i nadania. Chcie-
li więc zwołać Seymik Cantonowy; do miasta
swóy garnizon wprowadzić, z Berne posłów pod
boiaźnią kary odwołać. Pilność Prefekta, przy-
bycie woysk kraiowych wszystko pomieszały.
Przeciwnie zaś obywatele miasta Zurich z od-
mian ukontentowani głośno się cieszą szydząc z
wieśniaków; co bydź może nasieniem nowey nie
zgody; zcięte drzewo wolności; rząd w odez-
wach swoich nie położył na czele słów w rewo-
lucyi poświęconych: wolność równość. W kra-
iu Vaud przyszło do swarów gwałtownych mię-
dzy rozróżnionemi stronami. U nas na mieyscu
Senatorów tey dostoyności przyiąć nie chcą-
cych obrano innych. Władza wykonawcza Mi-
nisterium sprawiedliwości oddała, O. Stronber,
instrukcyi publiczney O. Wild; skarbowe O.
Rothpletz zostawiono. Słychać że na Kongres
do Amiens Pełnomocnika wysłać mamy Szway-
carowie; nie wiadomo kto ten urząd piastować
będzie.

Wprzód niżeli rewolucya nastąpiła, i Seym
został rozwiązany, Cantony Uri, Schwitz, Un-
terwald, których Reprezentanci oddalili się od
obrad publicznych, pisali do Konsula pierwszego,
prosząc ażeby im zostawił dawne ustawy, pod któ-
remi lat 500. żyli szczęśliwie. W ostatnim z
Cantonów wspomnionych 3600. obywatelów nie
pragną żadney odmiany; 200. jest takich któ-
rzy innym wmówić usiłuią, że Francya nic sta-
rożytnego cierpieć nie może, D. 9. nasi Sena-
torowie przed Niebem i Oyczyzną wykonali
świętą przysięgę bronić i utwierdzać nową Kon-
stytucyą na nie wzruszonych zasadach wolności
i sprawiedliwości ugruntowaną; pracować na
uszczęśliwienie ludu, nie pozwalać publicznie lub
prywatnie, ażeby do narodu powracały osobi-
ste przywileie i nadania; urzędy oddawać oby-
watelom cnotą, talentami znamienitym; o tém
wszystkiém Senat wydał odezwę do Szwayca-
rów. Biega pogłoska że w Cantonie Lemań-
skim wielkie rozruchy powstaią; malkontenci do
Paryża Deputowanych wysłać mieli z prosbą,
ażeby kray ten do Francyi przyłączono. Ge-
nerał Thurreau na czele kilku tysięcy żołnie-
rza ma przybyć do powiatu Valais. O bliskim
przyieździe do nas Generała Lecourbe mówić
przestano. Trzy półbrygady woysk Szwaycar-
skich będą nowym sposobem urządzone; każda
z dwóch tylko batalionów składać się po-
winna.

Od granic Włoskich 7. Listopada.

Rząd Cisalpiński odebrawszy zalecenie od
Generała en chef Murat, rozwiązał gwardyą
narodową w Bononii. W całey zas RPtcy zpi-
suią teraz młodź od 20. do lat 25, wyiąwszy
jednak żonatych, wdowców którzy maią potom-
stwo, i duchownych. Consulta w Mediolanie
obchodząc święto pokoiu obfitą jałmużnę dała
ubogim w żywności. — Król Jmć Etrusków za-
ciągać kazał dwa regimenta ochotników; na lu-
dziach zdatnych nie może zbywać, ponieważ
tysiące są we Włoszech rozmaitych emigran-
tów bez sposobu do życia. — Generał Admi-
nistrator Jourdan odebrał z Paryża urządzenie
dla Piemontu 19. Pazdziernika podpisane przez
Konsula Buonaparte. Stanowi on 11. trybuna-
łów pierwszey instancyi, w Turinie, Suza, Ivrea,
Aosta, Asti, Alba, Coni, Mondovi, Alexan-
dria, Voghera, Vercelli. Trybunał apellacyiny
składać się ma z 30. osob; Prezydentem nazna-
czony Senator Bottori; kryminalne sądy 3. tylko
będą, w Turinie, Alexandryi, Coni; d. 22.
wszystkie do zwykłych czynności przystąpią;
tegoż czasu postanowieni bydź maią Sędziowie
pokoiu. Moneta zostanie odmieniona na sposob
Francuzki; złota, Marengo zwana, ważyć ma li-
wrów 20. D. 6. Atheneum, i Collegium naro-
dowe uroczystym obrzadkiem otwarto. Dawna
Akademia Turyńska jest na swoim stopniu.

z Hagi 19 Listopada.

Kommissye z obywatelów znacznieyszych
wybrane po wszystkich Departamentach dla uło-

żenia proiektu Administracyi prywatney, zaczęły swoie obrady. Francya wyciągaiąc z kraiu naszego 15 tysięcy żołnierza, 5 millionów złotych Holl. za tę powolnosć wymogła, million szósty na gratyfikacyą regimentom odchodzącym wziął Augereau. Zgromadzenie prawodawcze pozwoliło morskie ammunicye wywozić za granicę, co było zabroniono od czasu podbicia Hollandyi orężem Francuzkim r. 1795. Z portu Flessingue pod żagle wyszła eskadra z woyskiem do S. Domingo; inne wypłyną z drugich portów: Anglicy na brzegach naszych krążyć przestali. Powszechna iest pogłoska, że podpisawszy w Amiens traktaty, pierwszy Konsul port Ostendę wolnym ogłosi dla wszystkich narodów; dogodzi się przez to chęci Batawów, którzy się lękaią otwarcia żeglugi na rzece Escaut, niemniey potrzebie Flandryiskich portów, które upadać muszą ieśli Anvers powstanie. — Chełpili się niedawno Angielscy Officyerowie, że pod Admirałem Totty powracaiąc z Baltyckiego morza, pierwsi przez Bełt wielki drogę znaleźli. Nie nowa to iest żegluga; iuż w roku 1659 Admirał Hollenderski Opdam przez Bełt płynął na czele potężney flotty; r. 1677 za iego przykładem poszła Szwedzka. Za czasów naszych r. 1785 Duński okręt od 75 armat płynął przez tę ciasninę. — Wielu obywatelów mimo chęć i wiedzę obranych do zgromadzenia prawodawczego, odmawia wyraźnie w nim zasiadać, mianowicie którzy do Xiążęcia d' Orange przywiązani byli. Ex Dyrektor Hoof oświadczył, że sposob myslenia iego, przekonanie i charakter nie pozwalaią mu pracować na utwierdzenie tey konstytucyi, pod którą nie rozumie ażeby narod mógł bydź szczęśliwym. — Wiadomo iest, że maiąc handel z Amerykańskiemi osadami dawno przecięty, Król Jmć Katolicki zastępuiąc niedostatek pieniędzy gotowych, papierowe zrobić kazał, Valeas Reales nazwane, których cyrkulowało za 2 tysiace millionów Reali, czyli 250 millionow złot. Holl: te niedawno traciły 58 procentów, dziś ledwie tracą 26 po podpisanym z Anglią pokoiu; wkrótce nawet zyskiwać zaczną. Kommissya z 5 Konsyliarzów Stanu, i tyleż prawodawców złożona, wybrała 9 osob które składać maią sąd naywyższy narodowy; teraz przystąpi do wybrania Syndyków. którzy u nas władzę mieć powinni, iaka Senatorom Francuzkim iest właściwa.

W Drukarni Wileńskiey JJ. XX. Piarów wyszła z druku Książka pod tytułem: *Mowy i Wiersze Moralne Tom drugi. O zasadach Moralności.* JJPP. Prenumeratorowie za powróceniem biletów teyże Drukarni odbiorą Tom drugi. Cena dwuch Tomów Złł: 12.

Od Litewskiego Gubernskiego Rządu donosi się, ażeby wierzycicle Wileńskiego kahału żydowskiego i przykahałka Snipiskiego, dla odebrania od summ należących sobie procentów, stawali w tymże rządzie.

Podaie się do wiadomości, że trzy Rewersa jeden pod dattą 26. Julii z terminem opłacenia za dwanaście Miesięcy na summę złłch Pruskich 3000, drugi 13. Julii, takaż do dwunastu Miesięcy termin opłacenia przeznaczony także za Miesięcy dwanaście na tyleż summy 3000. złłch Pruskich, trzeci zaś Rawers pierwszego 7bra w Ru idącym z wypłaceniem w terminie 12stu Mscy na summę 44037. Pruskich od JP. Ober-Bawera Królewieckiego, Krystyana Ditrycha wydane, na imie Szender Abram lub Abram Ziman, nikomu nie orderowane i nie adressowane, zgineły; i o tym doniesiono tymże wspomnionym Abrahamowi Senderowi, czyli Abrahamowi Zimanowi, ażeby nikomu innemu, jak tylko JP. Ober-Bawerowi Frydrychowi Ditrychowi zwrócili; uwiadamia się całą powszechnosć kraiową, ażeby takowe zginione Rewersa od nikogo-kolwiek nie nabywane i nie kupowane były, a komu wyż specifikowane Rewersa dostać się mogły, ma się zgłosić do Kantoru Josela Tobiasza i Kompanii onego Wileńskiego, i za takowe uwiadomienie powinną swą nadgrodę, od tegoż Kantoru odbierze.

Sąd ziazdowy rozbior fortuny JO. Xcia Michała Lubomirskiego, na powadze Dekretu Sądu Głównego, Gubernii Wołyńskiey, Departamentu 2, dopełniwszy. Kiedy po uzupełnioney przez JO. Xcia dłużnika komportacyi dokumentów od d. 4 Mca Septembra teraz bieżącego roku likwidacyą praw wierzytelskich rozpoczął, o czém administracyi fortuny tegoż JO. Xcia śrzodkami przyzwoitemi, wszystkich wierzycielów nawet zagranicznych zawiadomić dozwolił, co i dopełniono zostało, a dotąd widzi, iż wierzyciele do fortuny ne rozbior wystawioney pretensye maiący, z prawami swemi do zaliczenia długów i pretensyi wszelkich tak opóźniaią się, iż podług doniesienia Sądowi przez umocowanych JO. Xcia dłużnika i iego massy administratorów, ledwo czwarta część z zapozwanych wierzycielów z swoiemi prawami popisywała się; znaglony iest ninieyszą rezolucyą postanowić i postanawia. iż likwidacya wierzycielskich nie dłnżey iak do dnia 15 Februaryi 1802 roku przyimowana bydź może, i po tym dniu Sąd Dekret Sądu Głównego dopełniaiący do niechybnego stanowienia massy w dobrach nie ruchomych JO. Xcia Michała Lubomirskiego przystąpić oświadcza, a na tenczas likwidacya długów iuż mieysca mieć nie będzie. Od dnia zaś 5 Mca Novembris ninieyszego Roku, do d 23 Decembra nieprzerwanie, iż tak likwidacyą długow Status passivi iako tnż Status activi, tudzież rozsądzeniem wszelkich kategoryi dóbr symassy tłączcych, i wszelkich do teyże ma pretensyi, Sąd codziennie zatrudniać się będzie ogłasza. I tę Rezolucyą swoią dla wiadomości każdego z wierzycielów, administratorom massy JO. Xcia Michała Lubomirskiego, tak w Akta Powiatu, w którym dobra rozbiorowi oddane leżą, wniesie, iakoteż przez wszelkie śrzodki przyzwoite rozgłosić iak nayrychley poleca. Dan na Sessyi Sądowey w Dubnie d. 23 8bris Roku 1801.

Franciszek Socha Chomętowski Podsędek Ziem: Pawiatu Konstantynowskiego.

w Języku Francuzkim Gazety.

Courier du Bas-Rhin avec le supplement historique złotem Holl. R. 21. As. Bpnk. R. 35.

Gazette Française de Hambourg zł. Hol. Rub. 18. As. Bank. R. 30.

Mercure universel de Rasisbonne zł, Hol. R. 24. As. Bank. R. 40.

Journal de Frankfort zł. Hol. R. 18. As. Bank.

Courier de Londres zł: Hol: R. 89. As. Bank R. 148. Kop. 30.

Journal politique de Manheim zł. Hol. R. 24. As. Bank. R. 40.

Moniteur von Paris zł. Hol. R. 76. As. Bank R. 126. Kop: 65.

Philosophische Decade zł. Hol. Rubli 43 As. Bank. R. 85.

Leydensche Zeitung zł. Hol. R. 20 As. Bank R. 33. Kop: 30.